

XIX. svetový kongres

o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v Istanbuli

XIX. svetový kongres o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci bol najväčším stretnutím odborníkov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia v histórii kongresov. Za spoločnosť BOZPO, s. r. o., a s poverením Slovenskej asociácie pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sa na kongrese zúčastnili Ing. Ján Donič a Ing. Katarína Doničová.

Globálne trendy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia

tentnú a kvalifikovanú pracovnú silu, a vyzval na „ochranné a preventívne“ prístupy k bezpečnosti a ochrane zdravia, ktoré majú

V základnej správe na kongrese o globálnych trendoch a o výzve Medzinárodnej organizácie práce v oblasti bezpečnosti a zdravia boli zverejnené najnovšie odhady bezpečnosti a ochrany zdravia. Správa uvádza, že celkový počet smrteľných pracovných úrazov a chorôb sa zvýšil v rokoch 2003 a 2008, hoci počet smrteľných nehôd v rovnakom čase klesol z 358-tisíc na 321-tisíc vzhľadom na podstatný pokrok v oblasti prevencie. Avšak počet úmrtí v dôsledku chorôb súvisiacich s prácou sa podľa Medzinárodnej organizácie práce zvýšil z 1,95 milióna až na 2,02 milióna prípadov.

Prínosy pre prevenciu

Predbežné výsledky výskumného projektu predloženého ISSA počas kongresu potvrdili významné ekonomické prínosy investícií do bezpečnosti a ochrany zdravia pre firmy. Investície do bezpečnosti boli kľúčovým príspevkom vyplývajúcim zo štúdie ISSA. Štúdia ukazuje, že pomer nákladov a výnosov ako potenciál pre investície v oblasti prevencie môže byť rovnako vysoký ako 1 : 2,2 a v niektorých prípadoch ešte vyšší. V praxi to znamená, že z každého 1 € (alebo hocijakej inej meny) vynaloženého na jedného zamestnanca, ktoré sa ročne investuje do prevencie, môžu spo-

Svetový kongres zhromaždil 5 400 účastníkov z viac ako 140 krajín. Spoločne ho zorganizovala Medzinárodná organizácia práce (ILO) a Medzinárodná asociácia sociálneho zabezpečenia (ISSA) spoločne s Ministerstvom práce a sociálneho zabezpečenia v Istanbuli v Turecku na 11. – 15. septembra 2011.

Svetový kongres sa koná raz za tri roky a nadväzuje na závery z posledného zasadnutia v Soule.

Súčasťou svetového kongresu bol aj Medzinárodný multimediálny a filmový festival a Výstava výrobcov osobných ochranných pracovných prostriedkov (OOPP) a predstaviteľov organizácií a služieb v oblasti bezpečnosti práce a prevencie.

Na slávnostnom otvorení minister práce a sociálnych vecí Tureckej republiky Faruk Celik privítal zhromaždenie a vyjadril vďačnosť za hosting XIX. svetového kongresu pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v Istanbuli. V úvode svojho príhovoru zdôraznil, že produktívne ekonomiky vyžadujú kompe-

za cieľ zabezpečiť pracovné podmienky, „ktoré si všetci ľudia zaslúžia“.

Summit ministrov

Pred kongresom sa uskutočnil summit ministrov na tému prevencie a kultúry, ktorý usporiadala turecká vláda a zúčastnili sa na ňom ministri práce zo všetkých svetových regiónov. Tridsaťštyri ministrov podpísalo v Istanbuli Deklaráciu o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktorá uznáva, že právo zamestnancov na zdravé a bezpečné pracovné prostredie je základné ľudské právo rovnako ako spoločenská zodpovednosť a zaväzuje svoju krajinu na budovanie udržateľných národných preventívnych opatrení bezpečnosti a ochrany zdravia.

Vyhlasenie v Istanbuli nadväzuje na záväzky Deklarácie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci podpísanej v roku 2008 v Soule.

ločnosti očakávať potenciálnu návratnosť 2,2 €. Ide napríklad o investície do preventívnych lekárskech prehliadok a školení v oblasti bezpečnosti práce. Náklady na bezpečnostné opatrenia a ochranu zdravia predstavujú zlomok nákladov na rehabilitáciu a absenciu, ktoré znamenajú rastúcu finančnú záťaž pre systém sociálneho zabezpečenia v mnohých oblastiach. Výsledkom štúdie je fakt, že firmám sa oplatí investovať do prevencie na pracovisku.

Program

Slávnostné otvorenie plenárneho zasadnutia

Úvodné plenárne zasadnutie sa konalo v Haliči sále Kongresového centra a zameralo sa na význam budovania „globálnej kultúry prevencie pre zdravie a bezpečnú budúcnosť“.

Plenárne zasadnutie k hlavným témam

Dve plenárne zasadnutia boli zamerané na štyri hlavné témy kongresu:

I. Komplexné, aktívne a preventívne prístupy k BOZP

Identifikácia a zlepšenie – aktívne a preventívne opatrenia vrátane včasnej intervencie riešenia rizík v konkrétnych odvetviach sú nevyhnutné pre komplexný prístup k prevencii a kontrolu pracovných úrazov a chorôb a na ochranu bezpečnosti a zdravia zamestnancov.

II. Systémový prístup k BOZP

K základným pilierom globálnej stratégie v oblasti BOZP patrí budovanie a udržiavanie národnej prevencie k bezpečnosti a ochrane zdravia a zavedenie systémového prístupu k BOZP. Medzi kľúčové prvky v implementácii systémov riadenia prístupu na vnútroštátnej úrovni patrí návrh štátnej politiky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia, upevňovanie národného systému BOZP a návrh národného programu BOZP. Na úrovni pracoviska je nanajvýš dôležité, aby služby pre zdravie mali multidisciplinárny prístup a stali sa neoddeliteľnou súčasťou systému riadenia organizácie v oblasti BOZP.

III. Sociálny dialóg, partnerstvo a inovácie v oblasti BOZP

Nedávne globalizačné trendy zvýšili potrebu riešiť BOZP ako spoločnú zodpovednosť všetkých zúčastnených krajín. Prostredníctvom sociálneho dialógu vlády môžu zamestnávateľia a ostatní pracovníci organizácie, inštitúcie sociálneho zabezpečenia, združenia odborníkov a ďalších zainteresovaných strán rozvíjať vzájomne prospešné partnerstvo na zlepšenie bezpečnosti práce, ochrany zdravia a pohody, zníženie pracovných úmrtí, úrazov a chorôb a podporu globálnej kultúry prevencie.

IV. Nové výzvy v meniacom sa svete práce a globálnej ekonomike

Súčasnú globálnu výzvu stanovujú nový rámec pre BOZP. Aplikovateľný výskum, meranie pokroku a medzier a zdieľanie osvedčených postupov v oblasti BOZP sú kľúčové prvky na rozvoj nových preventívnych stratégií. Návrh a vývoj nových národných a regionálnych stratégií a programov sú nevyhnutné pre udržateľné zlepšenie BOZP.

Technické semináre

Technické zasadnutia sa tiež zaoberali štyrmi hlavnými témami svetového kongresu. Boli rozdelené do šiestich stretnutí a organizovali ich ILO, ISSA a MoLSS (Ministerstvo práce a sociálneho zabezpečenia).

Relácie:

- I. Prínosy prevencie (I. hlavná téma)
- II. Národný systémový prístup pre efektívnu bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (II. hlavná téma)
- III. Skúsenosti z výstavby, ťažby, poľnohospodárstva a zo služieb (I. hlavná téma)
- IV. Služby BOZP a systémy riadenia v malých a stredných podnikoch (II. hlavná téma)
- V. Sociálny dialóg, partnerstvo a inovácia v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia (III. hlavná téma)
- VI. Úloha prevencie pri riadení rizík a príležitostí, demografické zmeny (IV. hlavná téma)

Sympóziá

Neoddeliteľnou súčasťou svetového kongresu bola séria dvojhodinových sympózií, ktorá sa konala 12., 13. a 14. septembra 2011.

Medzinárodný filmový a multimediálny festival

8. ročník Medzinárodného festivalu filmov a multimédií, ktorý sa konal v priebehu svetového kongresu, prilákal 232 záznamov z 30 krajín. Pri slávnostnom zakončení kongresu medzinárodná porota udelila prvé ceny za filmy z Brazílie, Švajčiarska a Veľkej Británie. V kategórii multimédií bola prvá cena venovaná produkcii zo Švédska. Kompletné výsledky z medzinárodného festivalu filmov a multimédií sú k dispozícii na webových stránkach ISSA.

Výstava OHS

Prebiehala ako súčasť Svetového kongresu pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a jej cieľom bolo prezentovanie so zameraním na mnohé súčasné témy a špecializácie na odvetvia BOZP. V rámci výstavy boli pertraktované témy týkajúce sa vytvárania príjemného pracovného prostredia, ktoré môže v konečnom dô-

sledku zvýšiť efektívnosť práce zamestnancov. Miestne a medzinárodné spoločnosti a inštitúcie zamerané na bezpečnosť pri práci, pracovné odevy, zariadenia cestnej a dopravnej bezpečnosti, osobné chrániče, požiaru bezpečnosť, meraciu techniku a detektory, skladovanie zariadení, hygienu životného prostredia a priemyselné čistiace zariadenia, prostriedky prvej pomoci, nakladanie a vykladanie sa rovnako ako médiá pripojili k veľtrhu. Účastníci mali príležitosť predstaviť svoje výrobky a služby pre profesionálnych zákazníkov z celého sveta.

Výstava OHS vytvorila základ platformy informácií a výmeny poznatkov medzi súkromným a verejným sektorom manažérov, zamestnancov a zamestnávateľov, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a odborníkmi zo všetkých kútov sveta, ktorí sa špecializujú na rozličné odvetvia. To tiež predstavovalo skvelú príležitosť spoznať jedno z najznámejších miest a kultúrnych stredísk na svete – Istanbul.

Záver

Na záver kongresu riaditeľ programu ILO pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a životné prostredie (SafeWork) Seiji Machida a generálny tajomník ISSA Hans-Horst Konkolewsky vyzvali na obnovenie záväzku ku kultúre bezpečnosti a ochrany zdravia, ktoré by mohli reagovať na meniace sa pracovné prostredie v dôsledku demografických zmien a meniaceho sa trhu práce.

Trendy, ktoré ovplyvňujú BOZP, sú účinky ekonomickej krízy, nové technológie ako nanotechnológie, klimatické zmeny a dosahy globalizácie, zvýšená migrácia a rast šedej ekonomiky.

Tento vývoj predstavuje vážny problém pre bezpečnosť pracovníkov, bude vyžadovať aktívny a preventívny prístup, rovnako ako inovatívne riešenia spájajúce tradičné úlohy v oblasti BOZP so širšou podporou zdravotného hľadiska. Skúsenosti zdieľané v kongrese ukázali, že sociálny dialóg za účasti vlády, zamestnancov a zamestnávateľov a zvýšený dôraz na vzdelávanie a odbornú prípravu môže byť kľúčom k zlepšeniu bezpečnosti a ochrany zdravia.

K XX. svetovému kongresu

Kongres uzavrelo pozvanie nemeckého sociálneho úrazového poistenia (DGUV) hostiť ďalší svetový kongres v spolupráci s Medzinárodnou organizáciou práce a ISSA vo Frankfurte nad Mohanom o tri roky, od 24. do 27. augusta 2014. Na záverečnom zasadnutí účastníci potvrdili, že dôstojná práca je bezpečná práca a vyzvali na obnovenie záväzku na budovanie a udržiavanie globálnej kultúry prevencie.

*Ing. Ján Donič
BOZPO, s. r. o., Prievidza*